

A MAGYAR KIRÁLYI
FERENCZ JÓZSEF-TUDOMÁNYEGYETEM

TÁJÉKOZTATÓJA

A FELVÉTELI ELJÁRÁSRÓL, BEÍRATKOZÁSRÓL, A TANDIJ- ÉS A VELE KAPCSOLATOS EGYÉB ILLETÉKEKRŐL, A TANDIJMENTESSÉGRŐL ÉS AZ ELŐADÁSOK KIVÁLASZTÁSÁNAK ÁLTALÁNOS SZEMPONTJAIRÓL

1938

A M. KIR. FERENCZ JÓZSEF-TUDOMÁNYEGYETEM KIADÁSA
SZEGED

~~B108367~~

A MAGYAR KIRÁLYI
FERENCZ JÓZSEF-TUDOMÁNYEGYETEM

TÁJÉKOZTATÓJA

A FELVÉTELI ELJÁRÁSRÓL, BEÍRATKOZÁSRÓL, A TANDIJ- ÉS A VELE KAPCSOLATOS EGYÉB ILLETÉKEKRŐL, A TANDIJMENTESSÉGRŐL ÉS AZ ELŐADÁSOK KIVÁLASZTÁSÁNAK ÁLTALÁNOS SZEMPONTJAI RÓL

Dr. KOLOSVÁRY GÁBOR
KÖNYVTÁRA
1918.

SZEGED
A M. KIR. FERENCZ JÓZSEF TUDOMÁNYEGYETEM KIADÁSA
1938

E tájékoztató a tanulmányi idő
egész tartamán megőrizendő!

~~B 108367~~

1. A FELVÉTELI ELJÁRÁS ÉS A BEIRATKOZÁS

A m. kir. Ferencz József-Tudományegyetemre rendes, rendkívüli vagy tanárjelölt hallgatói minőségben lehet beíratkozni. Vendéghallgató az, aki beíratkozás és tandíjfizetés nélkül csak egyes tantárgyak hallgatására kap esetről-esetre engedélyt.

Rendes hallgatók az egyetem bármelyik karán azok lehetnek, akik a középiskolai (gimnáziumi, reálgimnáziumi, vagy reáliskolai) érettségi vizsgálatot sikerrel letették.

Rendkívüli hallgatókul az egyes karokra oly egyének is beíratkozhatnak, akiknek középiskolai érettségi bizonyítványuk nincs ugyan, de az egyetemi előadások megértéséhez szükséges szellemi előképzettségük egyébként megvan és 16. életévüket beöltötték.

Tanárjelölt hallgatókul felvétetnek az Állami Polgári Iskolai Tanárképző Főiskolának és az Apponyi-Kollégiumnak szabályszerűen felvett növendékei.

A gyógyszerészhallgatók az első évben a matematikai és természettudományi, a második évben az orvostudományi kar rendes hallgatói közé tartoznak.

A kari vizsgálatokra általában csak a rendes hallgatók bocsáthatók.

Az orvosi, a bölesészet-, nyelv- és történettudományi, valamint a matematikai és természettudományi kar hallgatói az említett előképzettség birtokában nők is lehetnek.

Akik kizárólag az államszámviteltani tanfolyamot kívánják végezni, csakis rendkívüli hallgatók lehetnek. Az államszámviteltani tanfolyamra nők is felvehetők.

Minthogy az egyetemi beíratkozásról szóló 1920. évi XXV. és 1928. évi XIV. t.-c. a magyar egyetemek bármelyikére felvehető hallgatók létszámát korlátozza, a felvétel a m. kir. Ferencz József-Tudományegyetemre is csak az egyetem illetékes karának előzetes engedélye alapján történhetik.

Az ez alapon történt felvétel az egyetemnek ugyanazon a karán a hallgató egész tanulmányi idejére szól; a felvett hallgató a következő félévekben engedély nélkül íratkozik be. Ha azonban tanulmányait két félévre vagy ennél hosszabb időre megszakítja, továbbá — ha csak egy féléven át is — más főiskolának volt

hallgatója, vagy távozási bizonyítványt vesz ki, beíratkozási engedélye megszűntnek tekintendő. A katonai szolgálat teljesítése nem számít megszakításnak.

A beíratkozási engedélyért tehát mindenkinek, aki az előző tanévben a m. kir. Ferencz József-tudományegyetemnek hallgatója még nem volt, illetőleg aki az egyetem egyik karáról egy másik karára kíván átlépni, továbbá, aki tanulmányait két félévre vagy ennél hosszabb időre megszakította, avagy aki távozási bizonyítványt vett ki és újból be akar íratkozni, írásbeli kérvényben ahhoz a karhoz kell folyamodnia, amelyre magát felvétetni óhajtja.

A felvételt kérő folyamodványt 2 pengős okmánybélyeggel ellátva a következő eredeti okmányokkal kell felszerelni:

1. születési anyakönyvi kivonat;
2. középiskolai érettségi bizonyítvány (eredeti példányban);
3. hatósági erkölcsi bizonyítvány a folyamodónak nemzethűségéről és erkölcsi megbízhatóságáról; ha a folyamodó a középiskolából közvetlenül lép az egyetemre, e bizonyítványt az illető iskola igazgatója állítja ki;
4. községi előjárásági bizonyítvány a szülők foglalkozásáról, vagyoni helyzetéről s arról, hogy mióta laknak jelenlegi lakóhelyükön, hol laktak azelőtt s mi volt a foglalkozásuk régebbi lakóhelyükön;
5. ha a folyamodó hadiárva, erről szóló hatósági bizonyítvány;
6. ha a folyamodó atyja haretéri szolgálatot teljesített, a Károly-csapatkereszt elnyerésének, a haretéri szolgálatának, vagy hadigondozott minőségének igazolása hiteles okmányokkal.

A gyógyszerészi tanfolyamra felvételért folyamodók gyógyszerészgyakornoki (tirocinális) bizonyítványt is kötelesek csatolni.

A felsorolt okmányokkal felszerelt folyamodványokat az I. félévre augusztus 1-étől 31-éig, a II. félévre december 15-étől 31-éig kell az illetékes kar dékáni hivatalához (a jog- és államtudományi, valamint orvostudományi kar: Dugonics tér 13., egyetemi központi épület; a bölcsészet-, nyelv- és történettudományi, valamint a matematikai és természettudományi kar: Baross Gábor-utca 2.) a folyamodó pontos lakcímének feltüntetésével személyesen vagy posta útján benyújtani.

A folyamodványokról az egyetemi karok az I. félévben szeptember 8-áig, a II. félévben január 11-éig döntenek, s a felvetteknek és az elutasítottaknak névsorát mindegyik kar a maga hirdető tábláján a következő 24 órán belül hirdetményileg közli. Az elintéztett kérvények személyesen az illetékes dékáni hivatalban vehetők át.

Az egyetem székhelyétől távol lakó folyamodókat a dékáni hivatalok értesítik a felvételi döntés eredményéről; elutasítás ese-

tén a végzést és a benyújtott okmányokat az érdekeltnek postán utánvétellel megküldik.

Akik a beíratkozásra engedélyt nyertek, kötelesek az engedély keltétől számított 8 napon belül beíratkozni. E határidőn túl az engedély hatályát veszti.

Idegen állampolgárok erkölcsi megbízhatóságát a bemutatott okmányok alapján a tudománykarok útján a vallás- és közoktatásügyi miniszter állapítja meg.

A beíratkozások az I. félévben szeptember 1-étől 12-éig bezárólag, a II. félévben január 7-étől 18-áig bezárólag tartanak.

Akik valamely elháríthatatlan akadály miatt a megszabott határidőn belül be nem íratkozhatnak, akadályoztatásukat hitelesen igazoló írásbeli kérésükre, melyet az I. félévben szeptember 12-éig, a II. félévben január 18-áig tartoznak benyújtani, az I. félévben szeptemberben 30-áig, a II. félévben február 6-áig az illetékes kar dékánjától a beíratkozásra haladékat kérhetnek.

Az utólagos beíratkozási engedély megadása a folyamodó hallgatót az előadások látogatása alól nem mentesíti, ha csak abban hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolt betegség nem akadályozza.

A dékánj hivatalok „Igazolvány”-lapot adnak ki a beíratkozási haladékat nyert hallgatóknak, mellyel a rendes beíratkozási határidőn belül (az I. félévben szeptember 12-éig, a II. félévben január 18-áig) kötelesek a quaesturában előjegyzésre jelentkezni és az előadásokat kezdettől fogva szorgalmasan látogatni.

Az említett határidőn túl utólagos beíratkozásnak nincs helye.

A felvétel után maga a beíratkozás a következőkép történik:

Rendes hallgatók *beiktatás*, rendkívüli hallgatók *beírás* révén vétetnek fel az egyetem kötelékébe.

A folyamodó az illetékes kar dékáni hivatalától átveszi a felvételét engedélyező kari végzést, ennek felmutatása mellett beszerzi a beíratkozáshoz szükséges nyomtatványokat (lecekekönyv, származási ív, tanrend) az egyetemnek a nyomtatványok kiszolgáltatásával megbízott s a quaestura hirdető tábláján megnevezett alkalmazottjától. A lecekekönyvébe beilleszti (6×9 cm méretű) fényképét; a lecekekönyvnek első, ú. n. „Nos Recitor” lapján a megjelölt helyre 2 pengős okmánybélyeget ragaszt, a bélyeget „Tudatjuk” szóval átírja és a kelet napjának üresen hagyásával kitölti az egész lapot. Ezután kitölti a lecekekönyvnek és a származási ívnek anyakönyvi rovatait, még pedig pontosan a születési anyakönyvi kivonat adatainak megfelelően, valamennyi keresztnév feltüntetésével; beírja a lecekekönyv és a származási ív megfelelő rovataiba a választott előadásokat, a lecekekönyvbe a megjelölt helyre 50 filléres okmánybélyeget ragaszt, a

származási íven aláírja a tandíj és mellékdíjak befizetését igazoló ellennyugtát. Az így kiállított okmányaival, valamint születési és érettségi bizonyítványával annak a karnak a dékánjánál jelentkezik, amely karra felvették, s itt fogadalmat tesz az egyetemi fegyelem megtartására, továbbá arra, hogy az egyetemi hatóságok iránt tisztelettel és engedelmességgel fog viselkedni, semmiféle nemzet- és társadalomellenes mozgalomban részt nem vesz. Rendkívüli hallgatók beírás útján vétetnek fel az egyetem kebelébe; ennek folytán nem válnak egyetemi polgárokká. A beiktatás, illetve a beírás hitelül a dékáni hivatal a származási ívet lepecsételi s azt, valamint a lecekkönyv anyakönyvi lapját a dékán láttamozza. A beiktatott egyetemi polgár okmányaival az egyetem quaesturájába megy, ott a félévi tandíjat s az egyéb illetéket lefizeti, illetőleg tandíjmentességét, esetleg tandíjkedvezményét az erre vonatkozó kari végzéssel igazolja; ezt a quaestura a lecekkönyvbe bejegyzi. Amint ez megtörtént, a lecekkönyvet aláírás végett az egyetem rektora elé kell terjeszteni, majd pedig a lecekkönyvnek a megfelelő rovatokban leendő láttamoztatása végett minden hallgatónak a beíratkozást követő 3 nap alatt jelentkeznie kell azoknál a professzoroknál és előadóknál, akiknek előadásait lecekkönyvébe már előzetesen beírta. Az aláírások megszerzése után a lecekkönyv a beírt adatok helyességének ellenőrzése (egyeztetése) végett újból a quaesturának mutatandó be; ezzel a beíratkozási eljárás befejeződött.

Más hazai egyetemről történő átíratkozás esetében az átíratkozónak régi lecekkönyve marad használatban olyképp, hogy a lecekkönyvbe folytatólag új anyakönyvi igazolvány („Nos Rector“ lap) ragasztandó be és állítandó ki.

A bejegyzések mind a lecekkönyvben, mind a származási lapon tisztán, gondosan és olvashatóan eszközözendők; törlés, átírás, vakarás és átragasztás tilos.

A quaestura csak oly hallgatók beíratkozási jelentkezését fogadhatja el, akiknek ez a két okmánya a fentieknek megfelelően s egymással teljesen megegyezően van kiállítva.

A hallgató az anyakönyvi lapon feltüntetett személyi adatoknak a félév folyamán előálló változásait — fegyelmi büntetés terhe mellett — a quaesturában bejelenteni köteles.

A kollégiumbejegyzéseket a quaestura a beíratkozás alkalmával lezárja. Ezért a hallgatónak a maga érdekében áll, hogy a hallgatni szándékolt kollégiumokat a quaesturai beíratkozást megelőzőleg pontosan és véglegesen állapítsa meg.

Kollégiumhozzáírást és -törlést az indexben csak a quaestura végezhet.

A lecekkönyvi lapra a hallgatónak utólagosan bejegyeznie semmit sem szabad.

Tandíjvisszafizetés az egyetem kötelékéből történő kilépés

esetén a beíratkozást követő 8 napon belül kérelmezhető, ezen az időn túl az ilyen kérvényeket tárgyalás nélkül visszautasítják.

A későbbi félévekre való beíratkozáskor elmarad a jelentkezés a dékánnál és a lecke-könyvet sem kell a rektor elé terjeszteni; a hallgató az előadásoknak a lecke-könyvbe és a származási ívbe való bejegyzése, majd a származási ívnek az illetékes dékáni hivatalnál történt láttamozása után beíratkozás végett a quaesturába megy.

A beírt hallgatók személyazonosságuk igazolására félévenként fényképpel ellátott, számozott igazolójegyet kapnak a quaesturától. Az igazolójegy a beíratkozás után aláírás és lebélyegzés végett a rektori hivatalba benyújtandó és ugyanitt 3 napon belül átveendő.

Az előadások az I. félévben szeptember 16-án, a II. félévben január 23-án, illetve — amennyiben ez a nap ünnepnap — a következő hétköznapon kezdődnek.

A tanulmányi és fegyelmi követelmények felől részletesen az egyetem Tanulmányi-, Fegyelmi- és Tandíjszabályzata tájékoztat.

E szabályzat egy példányát minden egyetemi polgár a beiktatás alkalmával a kari dékántól díjmentesen kézhez kapja; ennek a szabályzatnak a tartalmát minden egyetemi polgár ismerni köteles.

A rektori és a kari hirdető táblát a hallgatók állandóan figyelemmel kísérni kötelesek.

2. A TANDIJ ÉS A VELE KAPCSOLATOS EGYÉB ILLETÉKEK

A rendes hallgatók, hacsak tandíjmentességben vagy tandíjkedvezményben nem részesülnek, a m. kir. Ferencz József-Tudományegyetem valamennyi karán félévenként 102 P, tandíjat fizetnek.

Vagyontalan¹ köztisztviselők, valamint vagyontalan özvegyek és vagyontalan menekültek² kiskorú gyermekei, úgyszintén

¹ A vagyontalanság igazolására nem elégséges a hatóságtól egyetemi hallgató részére kizárólag tandíjmentesség elnyerése céljára a belügyminisztertől előírt minta szerint kiállított szegénységi bizonyítvány (lásd alább a 3. részben), hanem a tandíjkedvezményt kérő kérvényben felsorolandók mindazok az adatok és családi körülmények, amelyeknek ismerete a szegénység megítéléséhez szükséges.

² A menekültséget a szülők tartozkodási helyének közhatósága igazolja; az igazolásban benne kell lennie, hogy mikor és mi okból jött át a család a határon (önként vagy kényszerítve?). Nem tekinthető mene-

vagyontalan teljes árvák, amennyiben ilyen minőségüket igazolják és tanulmányaikat szabályszerűen végzik³, a megállapított rendes tandíj felének mint tandíjkezdvezménynek elengedését kérhetik az illetékes kartól.

Köztisztviselők gyermekei jogcímüket a kedvezményes tandíjra vagyontalansági bizonyítványon kívül a családi pótlék élvezetét bizonyító okmánnal kötelesek igazolni; az igazolást a szülő illetményeit számfejtő hivataltól kell kérni.

Akik köztisztviselői tandíjkezdvezményre és ezenkívül tandíjmentességre is igényt tartanak, az illetékes dékáni hivatalban kapható úrlapon mindkét folyamodványt egyszerre kötelesek beadni, mert utólag sem köztisztviselői kedvezményt, sem tandíjmentességet kérni nem lehet.

A tandíjkezdvezmény engedélyezése iránt a kérvények beadási ideje az I. félévben augusztus 18—31, a II. félévben legkésőbb január 5; a beíratkozási eljárásnál a tandíjmentességért folyamodókra vonatkozó rendelkezés az irányadó.

A tandíjkezdvezmény elnyerésének különleges feltételeit lásd a tudománykarok tandíjmentességi szabályzatának különleges követelményeinél.

A tandíjmentességért és a köztisztviselői tandíjkezdvezményért folyamodók, akár részesültek tandíjelengedésben, akár nem, a rendes beíratkozási határidőn belül (az I. félévben szeptember 12-éig, a II. félévben pedig január 18-áig) kötelesek a quaesurában beíratkozni és az előadásokat kezdettől fogva szorgalmasan látogatni.

A) *Rendes hallgatók tandíja*

egész tandíj	— — — — —	102.— P
tandíjkezdvezmény vagy félmentesség	—	51.— P
tandíjkezdvezmény és félmentesség	— —	25.50 P
egész mentesség	— — — — —	—.—P

kültnek: a) az a kiskorú, akinek szülei elszakított területen laknak, ha csak ő maga nem személyére vonatkozó kényszerből jött át s valamely ilyen okból volt kénytelen magyar állampolgárságot szerezni; b) az, akinek szülei már több, mint két éve jöttek át a határon és magyar állampolgárságuk megújított.

³ Tanulmányaikat azok végzik „szabályszerűen“, akik a vizsgálatokat a megállapított időben leteszik, olyan félévben pedig, amikor vizsgálat nem esedékes, az illetékes tudománykar által megállapított feltételeknek megfelelően igazolják szorgalmukat és tanulmányi előmenetelüket. Az első félévre beíratkozók a tisztviselő stb. gyermekeknek engedélyezett kedvezményt csak akkor nyerhetik el, ha az érettségi tárgyaknak több mint feléből legalább is „jó“ érdemjegyet nyertek.

E tandíjon felül a rendes hallgatók az Egyetemi Tanács által autonóm hatáskörben megállapított és a vallás- és közoktatásügyi miniszter által jóváhagyott mellékdíjak címén 40.— P-t fizetnek; iktatás esetén 10.— P-vel többet.¹

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében az egyetemre beíratkozó hallgatóktól az eddig fizetett díjakon (tandíj, mellékdíjak, iktatási díj) felül az 1934/35. tanév I. félévétől fenntartási pótdíj is szedendő. Ez a pótdíj a szegedi m. kir. Ferencz József-tudományegyetemen félévenként 24 P-ben állapítottatott meg.

A pótdíjat azonban nem fizeti minden hallgató egyenlő mértékben, hanem a tandíjmentessége arányában; vagyis a teljes fizető a teljes pótdíjat, a háromnegyedes fizető a pótdíj háromnegyed részét, a félfizető a pótdíj felét, az egynegyedes fizető a pótdíj egynegyedét fizeti, míg az egész tandíjmentes a pótdíj fizetése alól is mentes.

B) *Rendkívüli hallgatók tandíja.*

A rendkívüli hallgatók tandíja a hallgatni kívánt tárgyak száma és e tárgyak heti óraszámának végösszege szerint félévenként a következő:

- a) beíratkozás egyetlen oly tárgyra, melynek heti óraszámja az illető karon kötelező heti óraszám felét túl nem haladja — — — — — 30.— P
- b) egy vagy több tárgy, amelynek óraszámja a kötelező heti óraszám felét meghaladja — — — 50.— P
- c) beíratkozás a kötelező heti óraszámot elérő, vagy meghaladó óraszámra — — — — — 102.— P

A tandíjon felül mellékdíj címén az a) és b) csoportokhoz tartozók 24.—, a c) csoportbeliek 40.— P-t fizetnek.

A bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi, valamint a matematikai és természettudományi karra beíratkozó Apponyi-kollégiumi tanárjelölt-hallgatók tandíj címén 51.— P-t fizetnek. A vagyontalan köztisztviselők, valamint a vagyontalan özvegyek és vagyontalan menekültek gyermekei, úgyszintén a vagyontalan teljes árvák és a vagyontalan menekültek, amennyiben jogcímüket megfelelően igazolják, 25.50 P-t fizetnek (L. 1. 2. 3. jegyzetet a 7. és 8. oldalon.) E tandíj címén fizetett összegben felül a mellékdíjak 40.— P-t tesznek ki.

¹ Iktatási illetéket csak az első ízben íratkozók, valamint a más karból átlépők és az újra iktatandók fizetnek.

A bölcsészet-, nyelv- és történettudományi, valamint a matematikai és természettudományi karra beíratkozó állami polgári iskolai tanárképző főiskolai hallgatók tandíj címén 25.50 P-t fizetnek. Azok a szegénysorsú polgári iskolai tanárképző főiskolai hallgatók, akik szegénységüket hitelt érdemlően igazolják és a bölcsészet-, nyelv- és történettudományi, valamint a matematikai és természettudományi kar által a tandíjmentesség különleges feltételeinél megszabott tanulmányi követelményeknek megfelelnek, tandíjkedvezményt kérhetnek, s ha elnyerik, tandíj címén 13.— P-t fizetnek. A tandíjon kívül fizetendő mellékdíj összege 26.50 P.

A rendkívüli hallgatók az *a)* csoportban 6 P, a *b)* csoportban 12 P, a *c)* csoportban 24 P pótdíjat, az Apponyi-kollégiumi tanárjelölt-hallgatók és az egyetemre beíratkozó állami polgári iskolai tanárképző főiskolai hallgatók a részükre megállapított tandíj arányában leszállított *pótdíjat* fizetnek, melyről a *kar* hirdetési táblákon nyernek kellő tájékoztatást.

3. A TANDIJMENTESSÉG FELTÉTELEI

A) *Általános feltételek*

1. Tandíjmentességben csak olyan *rendes* egyetemi hallgató részesülhet, aki ezt a jótétményt szorgalmával, tanulmányi előmenetelével és hitelesen igazolt szegénységével megérdemli. Rendkívüli egyetemi hallgatók tandíjmentességben nem részesülhetnek.

2. Felmentés az egész, háromnegyed, fél, vagy az egynegyed tandíj és köztisztviselői kedvezményes tandíj fizetésének kötelezettsége alól adható.

A tandíjelengedések végösszege nem lépheti túl a *kar* *rendes* hallgatói által fizetendő tandíj teljes összegének az Egyetemi Tanács által a *karokra* megállapított arányszámát.

3. A szegénység hitelesen és a vagyoni viszonyok részletes feltüntetésével igazolandó.

Erre a célra egyetemi hallgató részére kizárólag tandíjmentesség elnyerése céljára használható és a m. kir. belügyminiszter 1930 szeptember 9-én kelt 121.316. B. M. sz. rendeletében megállapított alábbi minta szerint kiállított vagyoni (vagyontalansági) bizonyítvány szolgál:

1. a hallgató neve;
2. születési éve és helye;
3. szüleinek neve;
4. szüleinek társadalmi állása;
5. szüleinek vagyona:

a) ingatlanokban,

- b) ingókban;
6. szüleinek vagyoni terhei;
  7. szüleinek jövedelme:
    - a) szellemi kereset után,
    - b) gazdasági kereset után;
  8. szüleinek jövedelme:
    - a) közhivatali fizetés után,
    - b) magánhivatali fizetés után;
  9. a hallgató családjához tartozó tagok száma és kora;
  10. a családtagok ellátása;
  11. a hallgató vagyona, ennek terhei;
  12. a hallgató jövedelme.

A fentebbi adatok szerint X. Y. vagyontalannak, illetőleg társadalmi állásához képest szegénynek minősítették.“

A bizonyítvány érvényesnek csak akkor fogadható el, ha azt a szülő lakhelyére, illetve az árva, vagy nagykorú folyamodó lakhelyére illetékes hatóság állítja ki s *ha a bizonyítvány egy évnél nem régebb keletű.*

A folyamodó gondoskodik arról, hogy bizonyítványa a fentebb megjelölt minta szerint félremagyarázhatatlanul legyen kiállítva.

Nem vehető figyelembe pl. olyan bizonyítvány, mely a szülők anyagi helyzetének elhallgatásával csak a hallgató vagy megfordítva, a hallgató anyagi helyzetének elhallgatásával csak a szülők vagyontalanságát bizonyítja. Mindkét szülő anyagi helyzetének igazolása szükséges.

4. Az ösztöndíjasok kötelesek igazolni, hogy az ösztöndíj vagy egyéb segély élvezete ellenére is szegénynek tekintendők.

Ösztöndíjasok is részesülhetnek tandíjmentességben igazolt szegénység esetén az ösztöndíjak összegének tekintetbevételel megállapítandó mértékben. Nem részesülhet tandíjmentességben az a hallgató, aki évi 1000 pengős vagy ennél nagyobb ösztöndíjat, illetőleg segélyt élvez. A tandíjmentességért folyamodók ösztöndíjukat vagy bármi egyéb közsegélyüket kötelesek a tandíjmentesség elvesztésének és fegyelmi büntetésnek terhe alatt a dékáni hivatalban bejelenteni s kérvényükben híven feltüntetni.

5. A tanárok a tandíjmentesek tanulmányi előmeneteléről, a mentesség megadása vagy további meghagyása céljából arra alkalmas módon, nevezetesen kollokviumok és magánvizsgálatok, vagy írásbeli dolgozatok által szereznek maguknak kellő tájékozást.

Azok a hallgatók, akik az előadások figyeltetésében tanúsított hanyagság miatt *dékáni megintésben* részesültek, valamint azok, akiknek szorgalma ellen a tanári testület bármely tagjának

kifogása van, *tandíjmentességben nem részesülhetnek.*

Tanulmányi idejük első félévében csak azoknak a rendes hallgatóknak folyamodása veendő tekintetbe, akik az érettségi vizsgálatot „jeles” eredménnyel tették le és csak azoké a gyógyszerész-hallgatóké, akik a fentieken kívül „kitűnő” jelzésű gyógyszerész-gyakornoki (tirocinális) bizonyítványt is mutatnak fel.

Kivételesen és nagyon megokolt esetekben féltandíjmentességben részesíthetők azok az első féléves hallgatók, akiknek érettségi bizonyítványa „jó”-rendű.

6. A tandíjmentességért, illetve kedvezményért külön folyamodvány intézendő ahhoz a karhoz, amelybe a folyamodó be van iktatva. A folyamodványok az I. félévben augusztus hó 31-éig, a II. félévben legkésőbb január 5-ig adandók be az illető kar dékánjához. Később beadott kérvények egyszerűen visszautasítandók.

A tandíjmentességért és a köztisztviselői tandíjkedvezményért folyamodók, akár részesültek tandíjfelengedésben, akár nem, kötelesek a rendes beíratkozási határidőn belül (az I. félévben szeptember 12-éig, a II. félévben pedig január 18-áig) a quaesturában beíratkozni és az előadásokat kezdettől fogva szorgalmasan látogatni.

7. Miután a kar a tandíjmentességről, illetve a kedvezményről határozott, a dékán a hirdető táblán felszólítja a folyamodókat a kari végzés átvételére; egyszersmind közli a quaesturával azoknak a hallgatóknak névsorát, akiket a kar a tandíj fizetésének kötelezettsége alól egészben vagy részben felmentett. A quaestura a mentesség, illetve a kedvezmény alapjául csakis a kari végzést tekintheti.

Jegyzet: Az 1933. évi VII. t.-c. 28. §-ának 4. bekezdése értelmében az egyetemeken és főiskolákon a rendes hallgatókul felvett hadiárvékat és hadigyámoltakat teljes tandíjmentesség illeti meg a tandíjmentesség szempontjából kötelező kollokviumok általában „jeles” eredményű letétele, továbbá a bölcsészettudományi karon, avagy más főiskolákon a tanárvizsgálati szabályzatokban meghatározott határidőben az előírt vizsgálatnak sikeres letétele esetében.

Az 1938. évi IV. tc. 15. §-ának 1. bekezdése értelmében tűzharcosoknak egyetemeken és főiskolákon általános „jó” tanulmányi eredménnyel tanulmányokat folytató gyermekei — az illető egyetemre vagy főiskolára megállapított tandíjmentességi százalékon belül — a tandíjmentességért és minden egyéb díj alóli mentességért, valamint tanulmányi segélyért, ösztöndíjért avagy más kedvezményért folyamodók között egyenlő feltételek mellett elsőbbséget élveznek. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében ugyanez az elsőbbség illeti meg az „Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Önkéntes Nemzeti Munkaszolgálatá”-ban igazoltan résztvevő hallgatókat is.

8. Minden mentesség, illetve kedvezmény egy egyetemi félévre szól.

9. Az Egyetemi Tanács határozata alapján tandíjfizetési haladék a szülő (gyám) által vállalt írásbeli kötelezettség alapján oly hallgatónak engedélyezhető, akik csak részleges tandíjengedést nyertek, továbbá, akiknek előmenetele a mentesség követelményeinek nem felel ugyan meg, de szegénységüket igazolják.

Olyan hallgatók, akik kollokviumot egyáltalában nem tudnak felmutatni, vagy az előző félévekben a fizetési kötelezettségnek nem szabályszerű időben tettek eleget, haladékot nem kaphatnak.

A fizetési haladék igénybevételét a hallgatók az illetékes dékáni hivatalban az I. félévben szeptember 1—10-éig, a II. félévben január 7—16-áig terjedő időben kötelesek bejelenteni, hogy a beiratkozás szabályszerű időben, fennakadás nélkül legyen lebonyolítható.

10. Az egyik (tulajdonképpen illetékes) tudománykartól nyert tandíjkedvezmény minden külön határozat nélkül a többi tudománykaron is érvényes.

B) *A tandíjmentesség különleges követelményei*

A tandíjmentességnek az előzőkben ismertetett általános feltételeit az egyetem tudománykarai a maguk részéről s a maguk hallgatóira nézve az alábbi különleges határozmányokkal egészítették ki:

a) A JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI KAR TANDÍJMENTESSÉGI SZABÁLYZATA

1. §. Tandíjmentességben az általános szabályok szerint megkívánt szegénység esetén és annak mértéke szerint csak az részesülhet, aki az előző félévben a jog- és államtudományi kar tanulmányi és vizsgarendjének 44. §-ában meghatározott főkollégiumok mindegyikéből kiváló (ernyedetlen vagy igen szorgalmas) szorgalmat tanúsított, alapvizsgálatait a szabályszerű időben (a III., V. és VII. félév előtt) ismétlésre vagy pótvizsgára utasítás nélkül letette és az előbb említett főkollégiumokból az alábbiakban részletezett előmenetelt tanúsította.

A jog- és államtudományi tanulmányok első félévében a szorgalom és előmenetel megítélése tekintetében az érettségi bizonyítvány szolgál alapul.

Ha a folyamodó hitelesen igazolja, hogy az alapvizsgálatnak szabályszerű időben letételét betegség vagy valamely más rend-

kívüli méltánylást érdemlő körülmény akadályozta, úgy az alapvizsgálat letételét követő félévre a többi feltételek fennforgása esetén tandíjmentességben részesíthető.

2. §. A jog- és államtudományi kar hallgatóinak tanulmányaik első félévében „jeles” érettségi bizonyítvány alapján egész, „jó” érettségi bizonyítvány alapján féltandíjmentesség engedélyezhető.

A második félévben azoknak, akik az előző félévben az első alapvizsga mind a két tárgyából, valamint a „Bevezetés a jogtudományba”, illetve a „Bevezetés az államtudományokba” című kollégiumokból jelesen kollokváltak, egész, akik legalább jól kollokváltak, féltandíjmentesség engedélyezhető.

A többi félévekben azok, akik az előző alapvizsgálatot „egyhangú eredménnyel” tették le, egész tandíjmentességet kaphatnak, ha a hallgatott s az 1. §-ban jelzett főkollégiumok mindenkébből sikerrel kollokváltak, még pedig a feléből jelesen; féltandíjmentességet, ha a főkollégiumokból ugyanolyan arányban legalább *jól* kollokváltak.

„Szótöbbséggel” letett alapvizsgálat esetén a féltandíj kivételes méltánylást érdemlő esetekben és csak akkor engedhető el, ha a folyamodó a kiváló szorgalmon kívül az 1. §-ban jelzett valamennyi főkollégiumból túlnyomóan (felénél többől) jelesen kollokvált.

Magántanárnál vagy rendkívüli tanári címmel fölruházott magántanárnál tett kollokvium csak akkor számít, ha az a tárgy előadásával külön meg volt bízva, vagy ha az illető félévben ily kollégiumot nyilvános rendes vagy rendkívüli tanár nem tartott.

A szemináriumokban tanúsított szorgalom és ott kifejtett munkásság megfelelően figyelembe veendő.

3. §. Szabályszerű időben kitüntetéssel letett alapvizsgálat esetén a megfelelő tandíjmentesség az alapvizsgálatot megelőző félévnek esetleg gyengébb kollokviumi eredményei mellett is engedélyezhető.

Az alapvizsgálat eredménye az alapvizsgálatot követő mind a két félévre irányadó.

4. §. Az első vagy második alapvizsgálaton felfüggesztett hallgató tandíjmentességben mindaddig nem részesülhet, amíg következő alapvizsgálatát legalább egyhangú képesítéssel le nem tette.

A harmadik alapvizsgálaton felfüggesztett hallgató tandíjmentességben többé nem részesíthető.

5. §. Tandíjmentesség a hetedik félév után első ízben nem engedélyezhető.

Ha a folyamodó tanulmányait félbeszakította, annak okát igazolni köteles.

6. §. A tandíjmentesség az alapvizsgadíjakra csak abban az esetben terjed ki, ha a jelölt a kedvezményes félév alatt is a tandíjmentességhez megkívánt kellő szorgalmat és megfelelő előmenetelt tanúsította. E felől a dékán jogorvoslat kizárásával határoz.

7. §. A köztisztviselői kedvezmény elnyerésének feltétele az általános feltételeken kívül az, hogy a folyamodó az alapvizsgákat a szabályszerű időben (a III., V. és VII. félév előtt) ismétlésre vagy pótvizsgára utasítás nélkül letette, a megelőző félévben legalább két, az 1. §-ban jelzett főkéllégiumból sikerrel kollokvált és valamennyi főkéllégiumból szorgalmi jegye van.

Jegyzet: A jog- és államtudományi kar tanulmányi és vizsgarendjének 44. §-a:

„Főkéllégiumnak csak az a tárgy tekinthető, amelyet hetenkint 5 órában adnak elő,

Kivétel alá esnek ez alól:

a) a római jog, amely csak akkor számítható be főkéllégiumnak, ha heti 8 órában adatik elő;

b) a pénzügytan, a közigazgatási jog, a pénzügyi jog és a statisztika, amelyekből 4—4,

c) a nemzetközi jog, amelyből 3 órás a főkéllégium.”

Egyetemünkön a közigazgatási jog, a statisztika és a nemzetközi jog is 5—5 órás főkéllégiumban adatik elő.

b) AZ ORVOSTUDOMÁNYI KAR TANDÍJMENTESSÉGI SZABÁLYZATA

I. Orvostanhallgatók

Az I. félévben tandíjmentességben általában senki sem részesülhet. E szabálytól „jeles” érettségi bizonyítvánnyal bíró teljesen szegény hallgatóknál különös méltánylást érdemlő esetben a kar eltekinthet.

Kivételesen és nagyon megokolt esetekben féltandíjmentességben részesíthetők azok az első féléves hallgatók is, akiknek érettségi bizonyítványa „jó” eredményű.

A II. félévben egész tandíjmentességet az kaphat, aki az első félévben a bonctanból, természettanból és vegytanból kitűnően kollokvált; fél tandíjmentességben az részesülhet, aki ugyanazon tantárgyakból legalább egy „kitűnő” és két „jó” kollokviumot mutat fel.

A III. félévben egész tandíjmentességben az részesülhet, aki az első szigorlat első felét a második félév végén „kitűnő” jelzéssel letette; fél tandíjmentességet az kaphat, aki az első szigorlat első felét a második félév végén legalább „jó” jelzéssel letette.

A IV. félévben teljes mentességet az élvezhet, aki az első orvosi szigorlat első felét legalább „jó“ jelzéssel letette és a harmadik félévben az élettanból és a tájbonetanból ezen felül a biológia, fejlődéstan, biokémia, a központi idegrendszer szerkezete c. tárgyak közül legalább egyből „kitűnően“ kollokvált; fél tandíjmentességet az kaphat, aki az első orvosi szigorlat első felét sikerrel letette és a harmadik félévben a fenti tárgyakból legalább egy „kitűnő“ s két „jó“ kollokviumot mutat fel.

Az V. félévben egész tandíjmentességben az részesülhet, aki az első szigorlat második felét a szabályos időben „kitűnő“ jelzéssel tette le; fél tandíjmentességet az kaphat, aki az első szigorlat második felét a szabályos időben legalább „jó“ jelzéssel tette le.

A VI. félévben egész tandíjmentességet az kaphat, aki az első orvosi szigorlatot ismétlés nélkül a szabályos időben sikerrel letette és az ötödik félévében három kötelező tárgyból „kitűnő“ kollokviumot mutat fel; fél tandíjmentességet az kaphat, aki az első orvosi szigorlatot ismétlés nélkül a szabályos időben sikerrel letette és három kötelező tárgyból legalább egy „kitűnő“ s két „jó“ kollokviumot szerzett.

A VIII. félévben egész tandíjmentességet az kaphat, aki az első orvosi szigorlatot sikerrel letette s a VII. félévben a belgyógyászatból és a szülészetből s ezen felül a bőr- és nemikórtan, gyermekgyógyászat, idegkórtan és közegészségtan c. tárgyak egyikéből „kitűnően“ kollokvált; fél tandíjmentességet az kaphat, aki az első orvosi szigorlatot sikerrel letette s a fenti tárgyakból legalább egy „kitűnő“ s két „jó“ kollokviumot szerzett.

A VII. IX. és X. félév alatt egész tandíjmentességet az élvezhet, aki az első orvosi szigorlatot sikerrel letette és az előző félévben három kötelező tárgyból „kitűnően“ kollokvált; fél tandíjmentességet az kaphat, aki az első orvosi szigorlatot sikerrel letette és az előző félévben három kötelező tárgyból legalább egy „kitűnő“ s két „jó“ kollokviumot szerzett.

II. Gyógyszerészhallgatók

A III. félévben egész tandíjmentességet az kaphat, aki a matematikai és természettudományi karon tanulmányait kiváló eredménnyel végezte s az elővizsgálatokat „kitűnő“ jelzéssel letette; fél tandíjmentességet az kaphat, aki a matematikai és természettudományi karon tanulmányait kiváló eredménnyel elvégezte és az elővizsgálatokat „jó“ jelzéssel letette.

A IV. félévben egész tandíjmentességet az kaphat, aki a harmadik félévben három kötelező tárgyból (analitikai vegytan, gyógyszerismeret, közegészségtan vagy gyógyszerészet) „kitűnő“

eredménnyel kollokvált; fél tandíjmentességben az részesülhet, aki a harmadik félévben három kötelező tárgyból (analitikai vegytan, gyógyszerismeret, közegészségtan vagy gyógyszerészet) legalább „jó” eredménnyel kollokvált.

III. Gyógyszerész doktorandusok

Az V. félévben egész tandíjmentességet az kaphat, aki zárószigorlatát mindhárom tárgyból „kitűnő” eredménnyel tette le; fél tandíjmentességben az részesülhet, aki zárószigorlatát mindhárom tárgyból legalább „jó” eredménnyel tette le.

A VI. félévben egész tandíjmentességet az kaphat, aki az V. félévben a választott főtárgyból és a választott egyik melléktárgyból „kitűnő” eredménnyel kollokvált és mindkét tárgyból laboratóriumi munkáját kitűnő eredménnyel zárta le; fél tandíjmentességben az részesülhet, aki az előbbiekből legalább „jó” minősítést ért el.

A VII. félévben a VI. félévre előírt feltételek irányadók, azaz a különbséggel, hogy a választott két melléktárgy közül, a főtárgyon kívül, a még le nem hallgatott melléktárgyból is kellő eredményt kell felmutatni.

A VIII. félévben az előbbiektől értelmében a főtárgyból felmutatott eredmények mérvadók.

IV. Köztisztviselői kedvezmény elnyerésének feltételei

1. Általános feltételek

A köztisztviselői tandíjkedvezményre való jogosultság általános feltételeit lásd „A tandíj és a vele kapcsolatos egyéb illetékek” című fejezetben.

2. Tanulmányi feltételek

A vagyontalan köztisztviselők gyermekei köztisztviselői kedvezményre az első félévben igényt akkor tarthatnak, ha „jó” érettségi bizonyítványt mutatnak fel. A III. és V. félévben ilyen kedvezményben akkor részesülhetnek, ha szigorlatukat az előírt időben legalább „jó” jelzéssel letették, a többi félévekben pedig akkor, ha az előző félévben legalább két kötelező tárgyból „jó” kollokviumot mutattak fel; ezenkívül az előző féléveket szabályszerűen hallgatták és szigorlataikat is félévvesztés nélkül tették le.

Aki az első szigorlatot félévvesztéssel fejezte be, vagy

valamely tárgyból nem felelt meg, a következő (beszámítható) félévben köztisztviselői kedvezményben nem részesülhet.

Köztisztviselői kedvezményre jogosultak megfelelő tanulmányi eredmény esetén fél- vagy egész tandíjmentességben is részesülhetnek.

Jegyzet: A tanári testület által hozott tandíjmentességi határozattal szemben fellebbezésnek helye nincs.

C) A BÖLCSESZET-, NYELV- ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYI KAR TANDÍJMENTESSÉGI SZABÁLYZATA

A bölcsészet-, nyelv- és történettudományi karon a tandíjmentesség és a tandíjkedvezmény általános feltételein kívül a következő szabályok érvényesek:

1. Az első féléves rendes és rendkívüli egyetemi hallgatók, a polgári iskolai tanárjelölt-hallgatók és az Apponyi-kollegisták csak akkor kaphatnak köztisztviselői vagy más tandíjkedvezményt, ha a felvétel alapjául szolgáló érettségi vagy más bizonyítványukban a tantárgyak felénél nagyobb részből van legalább is „jó” (2) osztályzatuk

2. Tanulmányi idejének II. félévétől kezdve tandíjmentességet az a rendes, közalkalmazotti tandíjkedvezményt pedig az a rendes vagy rendkívüli egyetemi hallgató nyerhet, aki — ha tanárképző-intézeti tag — mindkét szaktárgyából és esetleg azokon kívül filozófiából vagy pedagógiából „jeles” (1) eredménnyel kollokvált s ezt eredeti leckekönyvével igazolja.

3. Aki nem akar tanári vizsgálatot tenni és erről tandíjmentességi kéréséhez nyilatkozatot esatol, e nyilatkozatában a II. félévtől kezdve tartozik megjelölni a bölcsészet-doktori szigorlatra fő- és melléktárgyakul választott szakokat s ez esetben tandíjmentességet csakis akkor kérhet és kaphat, ha főtárgyából és felváltva az egyik melléktárgyból „jelesen” (1) kollokvált s ezt eredeti leckekönyvével igazolja.

4. Azokat az előadásokat (kollégiumokat), amelyekből a kollokvium a tandíjmentesség szempontjából beszámítható, a dékán a kari hirdető táblán minden félév elején közhírré teszi.

Ezek közül a 2. és 3. pont értelmében a kollokviumi tárgyakat úgy kell kiválasztani, hogy a legalább két tanárnál szerzett kollokviumok összesen legalább 6 és legfeljebb 9 heti órát tegyenek ki. A latin szakosok a görögből is választhatják a kollokviumi tárgyat.

A tandíjmentességi kollokvium az előadott anyagon kívül kiterjed az előadó tanár észéről e célból kijelölt művekre, forrá-

sokra és tárgyalt irodalmi alkotásokra is.

Az eredményt három osztályzat fejezi ki: 1. jelesen (rendkívüli eredmény esetén: kitűnően) kollokvált, 2. jól kollokvált, 3. kollokvált.

5. A tandíjmentességi kollokviumra — az eredeti lecke-könyvvel — az I. félévben november 1-éig, a II. félévben március 15-éig kell jelentkezni a dékáni hivatalban. E hivatal bocsátja díjmentesen a hallgatók rendelkezésére a tandíjmentességi kollokviumi jelentkezőlapokat; ezeket a jelentkező hallgató olvashatóan, pontosan kitölti és azonnal beadja. A dékáni hivatal a jelentkezési lap szelvényeit eljuttatja az illetékes tanárokhöz, a lecke-könyvben pedig a kiválasztott előadásokat „Tdm. kollokvium” jelzéssel látja el.

A kollokviumok idejét az egyes tanárok tudatják a hallgató-sággal.

6. A Középszolai Tanárképző Intézet tagjai az ötödik félévre — amennyiben vagyoni viszonyaik ezt megokolják — tandíjmentességet nyerhetnek pusztán alapvizsgálatuk eredménye alapján, tehát külön kollokvium nélkül; mégpedig: teljes tandíjmentességet akkor, ha egyik szaktárgyukból legalább „dicséretes”, a másiktól legalább „jó” osztályzatot nyertek; féltandíjmentességet akkor, ha mindkét szaktárgyukból legalább „jó”, illetőleg az egyikből „dicséretes”, a másiktól „elégéses” eredménnyel tettek alapvizsgálatot. Azok a tanárképző-intézeti tagok, akik az ötödik félév előtt nem tették le az alapvizsgálatot, mindaddig nem nyerhetnek tandíjmentességet, amíg ezt a hiányt nem pótolják.

7. Eltekinthet a tanári kar az alapvizsgálat kimutatásának kötelezettségétől oly modern nyelvi szakos hallgatóknál, akik negyedik félévüket külföldön hallgatják, vagy olyanoknál, akik hitelt érdemlő módon igazolják, hogy a negyedik és ötödik félév közötti szünidőben valamely szaktárgyuk nyelvének alaposabb el-sajátítása végett legalább két hónapot külföldön töltöttek.

8. A bölcsészeti kar határidőn túl érkező, hiányosan felszerelt, vagy elutasítás esetén megismételt tandíjmentességi vagy tandíjkedvezmény iránti kéréseket nem tárgyal, ilyen kéréseket a dékáni hivatal el sem fogad.

9. Az Apponyi-kollégiumi hallgatók közalkalmazotti tandíjkedvezményt ugyanazzal a feltétellel — vagyis szaktárgyukból, ill. szaktárgyaikból szerzett jeles kollokviumi eredmény alapján — nyerhetnek, mint a rendes és rendkívüli egyetemi hallgatók.

10. A Polgári Iskolai Tanárképző Főiskolának a karra folytatólagosan beíratkozó hallgatói elsősorban a vagyontalan köztisztviselőknek, valamint a vagyontalan özvegyeknek és va-

gyontalan menekülteknek gyermekei, úgyszintén a vagyontalan teljes-árvák, hadiárvák, hadigyámoltak, s a vagyontalan menekültek, másodsorban a teljesen szegénysorsúak, — ha ezt hiteltérdemlően igazolják, — köztisztviselői, illetőleg más tandíjkedvezményt kérhetnek és nyerhetnek akkor, ha a főiskolai igazgatóság részéről kijelölt tandíjmentességi kollégiumokból, legalább heti 2—3 órából „jelesen” (1) kollokválnak az egyetemi hallgatókra megszabott mérték szerint (l. a 4. és 5. pontot), illetőleg az V. félévre való beiratkozáskor az alapvizsgálatnak „jeles” vagy „jeles-jó” eredménnyel való letételét igazolják.

11. Az előző pontokban foglalt követelményekkel szemben csak abban az esetben tehető engedmény, ha a hallgatót igazolt vis major (betegség, vagy más, őt közvetlenül érintő lelki vagy anyagi csapás) akadályozta abban, hogy a tanulmányi feltételeknek megfelelhessen.

Jegyzet: Az első féléves rendes hallgatók tandíjmentessége elnyerésének feltételét lásd a 12. lapon (5. pont 3. és 4. bekezdés.)

d) A MATEMATIKAI- ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYI KAR TANDÍJMENTESSÉGI SZABÁLYZATA

I. A tandíjmentesség feltételei

1. Tandíjmentességben olyan hallgató részesíthető, aki az előző félévben hallgatott matematikai vagy természettudományi szaktárgyai közül (beszámítva a földrajzot is) legalább háromnak kollégiumaiból három szaktanárnál legkevesebb 12 óra kollokviumot mutat fel.

2. Ha a 12 óra kollokvium mind „jeles” („kitűnő”, „dicséretes”) eredményű, akkor a teljes tandíj, ha pedig vegyesen „jeles” („kitűnő”, „dicséretes”) és „jó” („igen jó” vagy „jó”), vagy pedig mind „jó” („igen jó” vagy „jó”) eredményű, akkor a tandíjnak fele engedhető el. Azok a gyakorlatok, amelyekből a folyamodó „jeles” („kitűnő, dicséretes”) vagy „igen jó” eredményt, illetőleg kollokviumot mutat fel, fele óraszámban, de összesen legfeljebb 4 órában beszámíthatók. „Jó” eredményű gyakorlatokat a kar a tandíjmentesség elbírálásánál nem vesz figyelembe. Azonban gyógyszerészhallgatóknak az első félévben növénytani gyakorlatokból szerzett „jeles” vagy „igen jó” eredményű kollokviumai teljes óraszámmal számítanak. A magántanároknál szaktárgyakból tett kollokviumokat a kar összesen legfeljebb 2 órában a tandíjmentességhez szükséges 12 órában számítja.

Előző félévben tett tanári alap- vagy szakvizsgálat, valamint a gyógyszerészi elővizsgálat szaktárgyanként öt órai megfelelő je-

gyű kollokviumnak tekinthető. E mellett legalább egy szaktárgyból, a „teljes” tandíjmentességhez „jeles”, féltandíjmentességhez „jó” kollokvium is megkívántatik.

3. Első féléves kari hallgatóknak „jeles” érettségi bizonyítvány alapján, gyógyszerészhallgatóknak „jeles” érettségi bizonyítvány és „kitűnő” tirocinale alapján egyetemi tanulmányaik első félévében egész, „jó” érettségi és „kitűnő” tirocinale vagy pedig „jeles” érettségi és „jó” tirocinale (nagyon kivételes esetben „jó” érettségi és „jó” tirocinale) alapján fél tandíjmentesség engedélyezhető.

A tanári testület által hozott tandíjmentességi határozattal szemben jogorvoslatnak helye nincs.

II. A tandíjkedvezmény feltételei

Köztisztviselői tandíjkedvezmény e tájékoztató „A tandíj és a vele kapcsolatos egyéb illetékek” című fejezetében felsorolt igényjogosultak részére az alábbi feltételek mellett engedélyezhető.

1. Szükséges, hogy a tandíjkedvezményt kérő kari hallgatók tanulmányaik végzésében megfelelő szorgalmat és előmenetelt tanusítsanak, azaz félévenként 12 órát kitevő lehetőleg három szaktárgyból (ideértve a földrajzot is) három szaktanárnál legalább „jó” eredménnyel kollokváljanak, továbbá az előírt vizsgálatokat a szabályszerű időben megfelelő eredménnyel tegyék le. A kedvezmény elnyeréséhez megkívánt 12 órából 4 óra gyakorlat is lehet, ennek azonban „jeles” vagy „igen jó” eredményűnek kell lennie.

2. Az első év első felére a kedvezmény kari hallgatóknak csakis akkor adható meg, ha az érettségi bizonyítványban a tárgyaknak több mint fele részéből van legalább is „jó” osztályzat, gyógyszerészhallgatóknál pedig az előbb említetteken kívül akkor, ha a gyógyszerészgyakornoki végbizonyítvány legalább „jó” eredményű.

3. Az Apponyi-kollégium tanárjelölt-hallgatói II. félévüktől kezdve a tandíjkedvezmény engedélyezésénél a rendes kari hallgatókkal egyenlő elbírálás alá esnek.

4. Az Állami Polgári Iskolai Tanárképző Főiskolának a matematikai- és természettudományi karhoz beiratkozott tanárjelölt hallgatói első félévükben, valamint az első féléves Apponyi-kollégisták csak akkor kaphatnak tandíjkedvezményt, ha a felvétel alapjánuk szolgáló érettségi vagy más bizonyítványukban a tantárgyak felénél nagyobb számban van legalább is „jó” osztályzatuk. Második félévüktől kezdve a főiskolások tandíjkedvezményben csak az esetben részesülhetnek, ha leckeönnyvükben az előző félévben hallgatott előadásokból szabályszerű időben „jeles” kollokviumot, gyakorlatokból pedig „jeles” eredményt mutatnak fel.

Ötödik félévre iratkozó polgári iskolai és Apponyi-kollégiumi tanárjelölt hallgatóknak a tandíjkedvezményhez „jeles“ vagy „jeles-jó“ alapvizsgálati eredményt kell felmutatniok.

5. A tandíjkedvezmény iránt benyújtott kérvények a tandíjmentesség általános feltételeiben előírt okmányokkal szerelendők fel.

A tandíjkedvezmény ügyében hozott tanártestületi végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

4. AZ ELŐADÁSOK KIVÁLASZTÁSÁNAK SZEMPONTJAI

A) *Általános szempontok*

A hallgatni kívánt előadások kiválasztása a m. kir. Ferencz József-Tudományegyetem hallgatóira nézve csak annyiban kötött, amennyiben azt az egyes karok tanulmányi, illetőleg vizsgálati és szigorlati rendje kívánja.

A beiktatott hallgatónak jogában áll bármely más karbeli előadásokat — ideértve az államszámviteltani tanfolyamot is — hallgatni. *E jogosultság azonban nem nyújt jogalapot más karbeli tanulmányok végzésére, illetőleg ilyen előadásoknak és féléveknek más tudománykar által való beszámítására.*

Az egyetem tanrendjében a „Honvédelem és Testnevelés“ fejezetben hirdetett „Testnevelési gyakorlatok“ (heti 2 óra) az egyetem minden hallgatójára — kivéve a lelkészeket és a női szerzetes rendek tagjait — minden félévben kötelezők. Felmentésnek orvosi vizsgálat alapján van helye. Ugyanott „A modern honvédelem problémái“ címmel hirdetett honvédelmi előadás az egyetem minden magyar honos, rendes férfighallgatójára két féléven át heti 2 órában kötelező s hallgatandó ugyanazon tanév mindkét félévében a tudománykarok által megállapított évfolyamon.

Hogy az egyes tudománykarokba belépők az egész tanulmányi kör és a hallgatandó előadások legcélszerűbb elrendezése iránt tájékozást szerezhessenek, a kari dékánok, valamint az egyes tanárok azokat, akik tőlük felvilágosítást kérnek, a kellő útbaigazítással ellátják.

A jog- és államtudományi karon, a bölcsészet-, nyelv- és történettudományi karon, valamint a matematikai és természettudományi karon a tanulmányok teljes befejezéséhez 4 év (8 félév), az orvosi karon 5 év (10 félév) szükséges.

Ahhoz, hogy a félév a rendes tanulmányi időbe beszámítható legyen, legalább heti 20 óra hallgatásának kimutatása szükséges, amely óraszám azonban a magántanítók (lektorok) által hirdetett előadások, (ideértve a testnevelési gyakorlatok és a modern honvédelem problémái című előadásokat is) nem számíthatók be.

Az előadások kiválasztásában különös gond fordítandó arra, hogy az előadások órái egymással ne ütközzenek, mert az ütköző kollégiumokat a quaestura a leckekönyvek egyeztetése alkalmával multhatatlanul törli, s ennek következményeként a félév beszámítása is kérdésessé válhatik.

B) *Különleges szempontok*

Azok az egyetemi hallgatók, akik bizonyos szakképzettséget feltételező életpályára készülnek s evégből akár államvizsgálatoknak, akár doktori szigorlatoknak kívánják magukat alávetni, az egyes karok tanulmányi, illetőleg szigorlati rendjében foglalt szabályokhoz kötelesek alkalmazkodni.

Azt, hogy az egyes karokon bizonyos vizsgálatokhoz mely tantárgyaknak hány féléven át való hallgatása szükséges, továbbá az egyes tantárgyak hetenként hány órában hallgatandók és végül a tanfolyamból valamely külföldi egyetemen mennyi idő tölthető el, az egyes karok sajátos tanulmányi, illetőleg szigorlati szabályzata határozza meg.

Rendkívüli hallgatói minőségben eltöltött félévek a tanulmányi időbe rendszerint nem számíthatók be; különös méltánylást érdemlő esetekben a végbizonyítvány kiadása során a középiskolai VIII. osztályú bizonyítvány alapján hallgatott rendkívüli félévek beszámíthatók.

Az egyes karok sajátos tanulmányi és vizsgálati szabályzatának egy példányát a karra történő beiktatás alkalmával a dékántól minden hallgató díjmentesen kézhez kapja, s azt áttanulmányozni és a kari tanulmányok idejére megőrizni minden hallgatónak a maga érdekében áll.

A tanulmányi idő célszerű felhasználása és a tanulmányi rend helyes megállapítása érdekében ajánlatos, bár nem kötelező, a szabályoknak mindenben megfelelő félévenként a taurendben „Az előadások kiválasztásának különleges szempontjai“ c. fejezet alatt közölt összeállítás követése.

5. TUDNIVALÓK

a szegedi m. kir. Középiskolai Tanárképzőintézet tagjai számára.

Az 1924. évi XXVII. t. c. 4. §-a értelmében középiskolai tanári képesítést csak az nyerhet, aki igazolja, hogy szabályszerű egyetemi tanulmányai során a Középiskolai Tanárképzőintézetnek tagja volt, ez idő alatt az egyes szakcsoportokra nézve kijelölt egyetemi, úgyszintén tanárképzőintézeti előadásokban és gyakor-

latokban eredményesen vett részt és egyetemi tanulmányainak elvégzése után egy évet a tanárképzőintézet elnöksége által kijelölt középiskolában tanítási gyakorlattal töltött el.

A tanárképzőintézetnek tagja lehet bármely rendes bölcsészettudományi, valamint matematikai és természettudományi kari hallgató.

A tanárképzőintézetbe való beíratkozás az egyetemre való beíratkozás után, *szeptember 1-étől október 1-ig történik.*

A tanárképzőintézetbe való fölvétel céljából az I. éves hallgatók érettségi bizonyítványukkal, az egyetemre való beíratkozást tanúsító lecke-könyvvel, tanári pályára való alkalmasságukat igazoló, féléven belől kelt *hatósági orvosi bizonyítvánnyal* a beíratkozásra megállapított napok alatt, a kitűzött hivatalos órákban a tanárképzőintézet irodájában jelentkeznek.

A II—IV. évesek és a gyakorló tanárjelöltek ugyancsak kötelesek megjelenni a kitűzött határidő alatt a tanárképzőintézet hivatalában beíratkozásuknak a tanárképzőintézet törzskönyvébe való bejegyzése végett.

Az ily módon való *beíratkozás után* az I. félévre megállapított, szakcsoportuknak megfelelő tanárképzőintézeti előadásokat és gyakorlatokat jóváhagyólag láttamoztatják az illetékes tanács-taggal, illetőleg tanácstagokkal *október hó 15-ig.*

A minden tanév elején kötelező beíratkozás a tanév mind a két félévre szól, akik azonban a tanév I. félévében nem voltak tagjai a tanárképzőintézetnek, kötelesek február hó 1-ig beíratkozni.

A második félév elején tehát az intézeti tagok közvetlenül az ellenőrző tanácstaghoz fordulnak, jóváhagyás és láttamozás végett *február hó 20-ig* bemutatják neki a választott tanárképzőintézeti előadások sorozatát és esetleges utasításait kéri.

Mind a két félév végén az ellenőrző tanács-tag aláírásával igazolja, hogy a hallgató eleget tett tanárképzőintézeti kötele-ségeinek, azután a tanárképzőintézet tisztviselője egyezteteti a jelentkezőkönyvet és ellátja az intézet pecsétjével.

Ha a jelöltek egyetemi tanulmányi idejük alatt szaktárgyat vagy szakcsoportot változtatnak, illetőleg harmadik szaktárgyat vesznek fel, ezt a körülményt a tanárképzőintézet hivatalában ha-ladéktalanul *kötelesek bejelenteni.*

A tanárképzőintézet tagjai *kötelesek* szakcsoportjuknak megfelelő mindazon előadásokat hallgatni és mindazon gyakorlatok-ban résztvenni, amelyeket a tanárképzőintézet igazgatótanácsa a ta-nárképzőintézet tanrendjében félévenként meghirdet.

Minden tagnak kötelessége minden félévben *szaktárgyainak egy-egy főkollégiumából előmeneteli jegyet felmutatni.* E kollégiumok együttes óraszámának legalább heti 5 órát kell kitennie. Az előírt szemináriumi gyakorlatokat is minden félévben fel kell

venni. Aki e követelménynek meg nem felel, annak a féléve a tanárvizsgálatra bocsátás elbírálásakor *nem számítható be*.

Abban a félévben, amelyben a tag alap- vagy szakvizsgálatát mind a két tárgyból *sikeresen* (legalább elégséges eredménnyel) leteszi, a kollokviumok bemutatása alól mentes — *tanárképzőintézeti elbírálás szempontjából*.

E felmentésnek azonban csak az esetben van helye, ha a tag alapvizsgálatát *a negyedik félév végén*, szakvizsgálatát pedig *a nyolcadik félév végén* teszi le.

Ha a jelölt alapvizsgálatát *az ötödik félév elejére* (szeptember vagy január hóra), szakvizsgálatát pedig *a kilencedik félév elejére* (szeptember vagy január hóra) halasztja, a negyedik, illetőleg a nyolcadik félévről a félév végén az előirt óraszámú kollokviumokat *tartozik felmutatni*.

Ha valamely tag harmadik szaktárgyat is választ, kollokválni csak két szaktárgya köréből köteles, azonban minden félévben ugyanazon két szaktárgy köréből. Ez a két szaktárgy csakis a Tanárvizsgálati Szabályzatban megállapított két-két tárgy lehet s a jelentkezőkönyv első lapjára első és második tárgyul írandó be.

A gyakorló tanárjelöltek a VKM. 21.297—1934/IV. sz. rendelete ételmében gyakorló évük tartalma alatt félévenként 20—20 P. tanárképzőintézeti mellékdíjat tartoznak fizetni. (Az első részlet a beiratkozás alkalmával, a második részlet pedig február 15-ig fizetendő be.)

Bővebb felvilágosítással szolgál a Középiszkolai Tanárképzőintézet (Baross Gábor-u. 2. sz., II. em. 25—27).

6. AZ EGYETEM HATÓSÁGAI ÉS HIVATALAI

A m. kir. Ferencz József-tudományegyetem a tanszabadság jegyében alapított s a maga ügyeinek vitelére *autonomiával felruházott intézmény*, mely az országos törvények és rendeletek keretein belül önmagát kormányozza.

Az egyetem felügyeleti kormányhatósága a mindenkori vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter.

Az egyetemi önkormányzat élén az egyetem tanárai által a maguk kebeléből évenként váltakozólag választott rektor áll, ki egyben az egyetemi önkormányzat legfőbb testületi szervének, az egyetem prorektorából s az egyetemi karok dékánjaiból és prodékánjaiból álló Egyetemi Tanácsnak is elnöke.

Az egyetem, az alapításáról szóló 1872. évi XIX. t.-c.-nek megfelelően, az Egyetemi Tanácsnak alárendelt karokra oszlik.

még pedig: *a)* jog- és államtudományi karra, *b)* orvostudományi karra, *c)* bölcsészet-, nyelv- és történettudományi karra és *d)* matematikai és természettudományi karra.

Az egyes karok az általuk művelt tudományok tanszékeire kinevezett nyilvános rendes és rendkívüli tanárokból állanak s az önmaguk által évenként választott dékán elnöklete alatt egymástól független, egyenjogú, önálló testületek.

A rektort tisztében a prorektor, az egyes karok dékánjait a prodekánek helyettesítik.

AZ EGYETEM HIVATALAI

Az ifjúságot és a közönséget érdeklő egyetemi hivatalok a következők:

REKTORI HIVATAL.

(Központi épület, Dugonics-tér 13. sz., földsz. jobbra, T. 27-80. Rector 20-50.)

Hivatali órák: hétköznapokon d. e. 9—1-ig.

JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYKARI DÉKÁNI HIVATAL.

(Központi épület, Dugonics-tér 13. sz., II. em., T. 27-81.)

Hivatali órák: hétköznapokon d. e. 9—1-ig.

ORVOSTUDOMÁNYKARI DÉKÁNI HIVATAL.

(Központi épület, Dugonics-tér 13. sz., földsz. jobbra, T. 27-80, 27-81.)

Hivatali órák: hétköznapokon d. e. 9—1-ig.

BÖLCSÉSZET-, NYELV- ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYKARI DÉKÁNI HIVATAL.

(Baross Gábor-u. 2. sz., II. em., 32—35. sz. T. 15-85.)

Hivatali órák: hétköznapokon d. e. 9—2-ig, hallgatók számára d. e. 10—12-ig.

MATEMATIKAI ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYKARI DÉKÁNI HIVATAL.

(Baross Gábor-u. 2. sz. II. em., 38—41. sz., a., T. 14-02.)

Hivatali órák: hétköznapokon d. e. 9—1-ig.

EGYETEMI DIÁKJÓLÉTI ÉS DIÁKVEDŐ IRODA.

(Központi épület, Dugonics-tér 13. sz., I. em., T. 27-80.)

Hivatali órák: hétköznapokon d. e. 9—1-ig.

EGYETEMI QUAESTURA.

(Központi épület, Dugonics-tér 13. sz., földszint balra, T. 27-80.)

Hivatalos órák: hétköznapokon d. e. 9—2-ig.

7. AZ EGYETEMMEL KAPCSOLATOS INTÉZMÉNYEK

KÖZÉPISKOLAI TANÁRKÉPZŐ INTÉZET.

(Baross Gábor-u. 2. sz., II. em., 25—27. sz. a., T. 20-53.)

Hivatali órák: hétköznapokon d. e. 9—12-ig.

Elnök fogad: hétfőn, kedden és szerdán d. u. 3—6-ig.

ORSZÁGOS KÖZÉPISKOLAI TANÁRVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁG.

(Zerge-u. 19. sz., I. em. T. 30-68.)

Hivatali órák: hétköznapokon d. e. 9—12-ig.

Elnök fogad: hétköznapokon d. e. 9—12-ig.

ÁLL. POLGÁRI ISKOLAI TANÁRKÉPZŐ-FŐISKOLA.

(Boldogasszony-sugárút 6. sz., T. 19-19.)

TARTALOM

1. A felvételi eljárás és a beíratkozás — — — — —	3
2. A tandíj és vele kapcsolatos egyéb illetékek — — — — —	7
A) Rendes hallgatók tandíja — — — — —	8
B) Rendkívüli hallgatók tandíja — — — — —	9
2. A tandíjmentesség feltételei — — — — —	10
A) Általános feltételek — — — — —	10
B) Különleges körülmények — — — — —	13
a) a jog- és államtudományi karon — — — — —	13
b) az orvostudományi karon — — — — —	15
I. Orvostanhallgatók — — — — —	15
II. Gyógyszerészhallgatók — — — — —	16
III. Gyógyszerészdoktorandusok — — — — —	17
IV. Köztisztviselői kedvezmény elnyerésének feltételei —	17
1. Általános feltételek — — — — —	17
2. Tanulmányi feltételek — — — — —	17
c) a bölcsészet-, nyelv-, és történettudományi karon — —	18
d) a matematikai és természettudományi karon — — —	20
I. A tandíjmentesség feltételei — — — — —	20
II. A tandíjkezdmény feltételei — — — — —	21
4. Az előadások kiválasztásának szempontjai — — — — —	22
A) Általános szempontok — — — — —	22
B) Különleges szempontok — — — — —	23
5. Tudnivalók a szegedi m. kir. Középiskolai Tanárképzőintézet tag- jai számára — — — — —	23
6. Az egyetem hatóságai és hivatalai — — — — —	25
7. Az egyetemmel kapcsolatos intézmények — — — — —	27

B 108367

